

บทที่ 5

การวิเคราะห์หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

5.1 ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตทั้งหมด 7 สถาบัน คือ

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. มหาวิทยาลัยมหิดล-คณะพยาบาลศาสตร์ ศิริราชพยาบาล
3. มหาวิทยาลัยมหิดล-คณะแพทยศาสตร์ งามาธิปดี
4. มหาวิทยาลัยบูรพา
5. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
6. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
7. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

5.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เมื่อวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ในทุกหลักสูตรแล้วพบว่า ต้องการผลิตมหาบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ชำนาญการพยาบาลในสาขาวิชาที่ศึกษา ซึ่งสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาการพยาบาลได้ โดยใช้ทฤษฎีการพยาบาลและทฤษฎีอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของสังคม
3. สามารถทำวิจัยทางการพยาบาลเพื่อพัฒนางานพยาบาลได้อย่างเหมาะสม
4. สามารถพัฒนาตนเองได้ โดยศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ และเป็นผู้ซื่อมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
5. สามารถเผยแพร่ความรู้ทางการพยาบาลให้แก่บุคคลในวิชาชีพและบุคคลอื่นได้อย่างชัดเจน

5.3 จำนวนนักศึกษาที่รับในแต่ละปีการศึกษา

ประมาณ 10 - 30 คน ในแต่ละหลักสูตรของแต่ละสถาบัน

5.4 คุณสมบัติของผู้มีอิทธิพลเข้าศึกษา

นอกจากจะมีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วย การศึกษา
ชั้นปริญญาโทบัณฑิต แล้วจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะดังนี้

5.4.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการพยาบาลหรือเทียบเท่า

5.4.2 มีคะแนนเฉลี่ยสะสมในชั้นปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า 2.5

5.4.3 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการพยาบาลหลังจากสำเร็จการ
ศึกษาระดับปริญญาตรี ไม่น้อยกว่า 1-2 ปี (นับถึงวันสมัคร)

5.5 วิธีการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

5.5.1 โดยการสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

5.5.2 มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติครบโดยไม่
ผ่านการสอบคัดเลือกตามเหตุผลความจำเป็นพิเศษเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ตามนโยบาย
ของมหาวิทยาลัยได้

5.6 ระบบการศึกษา

เป็นระบบทวิภาค คือ ภาคต้น และภาคปลาย ซึ่งอาจมีภาคฤดูร้อน
ได้ตามระเบียบการศึกษาชั้นปริญญาโทบัณฑิตของมหาวิทยาลัย

5.7 ระยะเวลาการศึกษา

ไม่เกิน 4 หรือ 5 ปี การศึกษาแล้วแต่สถาบัน

5.8 จำนวนหน่วยกิตของหลักสูตร

ได้วิเคราะห์จำนวนหน่วยกิตของทุกหลักสูตร จำแนกตามสถาบันพบว่า
หลักสูตรประกอบด้วย 39-42 หน่วยกิต เป็นหลักสูตรแผน ก. ซึ่งต้องทำวิทยานิพนธ์ทั้งหมด
จำนวน 12 หน่วยกิต ประกอบด้วยรายวิชาจำนวน 27-30 หน่วยกิต ซึ่งรายละเอียดโครงสร้างของ
หลักสูตรดังแสดงในตารางที่ 19

สถาบัน	หน่วยกิตรวม	จำนวนหน่วยกิต		วิชาแกน	วิชาบังคับเฉพาะสาขา	วิชาโท	วิชาเลือก	
		รายวิชา	วิทยานิพนธ์				วิชาบังคับ	วิชาเสรี
พาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	39	27	12		16	-	6	5
มหาวิทยาลัยมหิดล								
- ศิริราช	42	30	12	12	14	-	4	อาจเพิ่ม 2-3 หน่วยกิตได้
- รามคำแหง	42	30	12	12	14	-	4	
มหาวิทยาลัยบูรพา	40	28	12	9	14	-	4	3
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	39	27	12	9	15	-	3	-
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	40	28	12	6	15	5	-	2
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	41	29	12	12	12	-	5	-

ตารางที่ 19 จำนวนหน่วยกิตของหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตในสถาบันต่างๆ

5.9 วิชาแกน

รายวิชาที่เป็นวิชาแกน ของทุกสาขาวิชาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต นั้น ส่วนใหญ่ทุกหลักสูตรของทุกสถาบันจะเป็นรายวิชาต่อไปนี้

- ทฤษฎีการพยาบาล
- สถิติสำหรับการวิจัย
- ระเบียบวิธีการวิจัยทางการพยาบาล
- ภาวะผู้นำทางการพยาบาล
- สัมมนาผู้นำในวิชาชีพการพยาบาล

5.10 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สรุปได้ดังนี้

- อาจารย์ผู้สอน มีประสบการณ์น้อย เนื่องจากผู้สอนระดับปริญญาโท ควรจะมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือเป็นผู้ชำนาญการในสาขาวิชาที่เปิดสอน มีตำแหน่งทางวิชาการ ระดับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือ รองศาสตราจารย์ จึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้ศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้มากขึ้น ส่งเสริมให้คณาจารย์ทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ โดยการให้ Sabbatical leave เพื่อทำวิจัยหรือตำรา ให้ออกไปดูงานต่างประเทศ หรือเรียนหลักสูตรระยะสั้นในต่างประเทศ เชิญผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาร่วมสัมมนาทางวิชาการ เป็นต้น

- ผู้เรียน มีความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษยังไม่ดีพอ ต้องมีการเปิด Course พิเศษทางภาษาอังกฤษ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เรียนเพิ่มเติมและมอบหมายให้อ่านตำรา และวารสารภาษาอังกฤษมากขึ้น

- ผู้เรียนมีปัญหาส่วนตัว มีภาระทางครอบครัว การทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จตามกำหนด ทำให้ระยะเวลาการศึกษามากกว่า 3 ปีขึ้นไป อาจารย์ที่ปรึกษาต้องดูแลอย่างใกล้ชิดตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา มีการปฐมนิเทศอย่างจริงจัง และวางแผนตั้งแต่เข้าศึกษา มีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อมิให้มีนักศึกษาตกค้างมาก ซึ่งจะส่งผลต่อการรับนักศึกษาใหม่ในปีต่อไป